

Open brief aan het College van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, 18.03.2009**Rotterdam durft niet meer.....****Pleidooi voor een nieuwe aanbestedingsprocedure voor de herontwikkeling van het stadskantoor voor Rotterdam**

Precies 7 jaar geleden organiseerde de gemeente Rotterdam een ambitieuze ideeënprijsvraag voor het nieuwe stadhuis met een international goed bezette jury en meer dan honderd deelnemende bureaus. Chris van Langen (dS+V, nu directeur Academie van Bouwkunst Rotterdam) hield een pleidooi om de 5 prijswinnaars bij de toekomstige architectenselectie te betrekken. "Want waarom zouden jonge architecten eigenlijk alleen geschikt zijn voor het aanleveren van verfrissende ideeën?"* vroeg hij terecht. Catherine Visser van DAF-architecten vreesde toen al "dat de inzendingen van veelbelovende architecten goed zijn om het programma van eisen samen te stellen om vervolgens, zoals cynici zeggen, door Hoogstad gebouwd te worden"**. 7 jaar later lijkt dat nu precies te gebeuren en wordt geen van de toenmalige prijswinnaars bij de selectie betrokken.

Bij het lezen van de richtlijnen voor de aanbesteding wordt meteen duidelijk dat Rotterdam "op veilig" speelt. De omzeteisen zijn met € 2.400.000,00 overdreven hoog, hetzelfde geldt voor de referenties. Naast een woontoren moet de architect ook al een groot kantoorgebouw en een transformatieopgave gerealiseerd hebben. Het moge duidelijk zijn dat naar verwachting geen van de toenmalig deelnemende bureaus aan deze selectiecriteria voldoen. Uit de richtlijnen komt helder naar voren dat de selectie hoofdzakelijk gericht wordt op de grote gevestigde en bekende bureaus, waarmee Rotterdam verjonging en verversing van het architectuurklimaat volledig naar de achtergrond heeft geschoven. Dit gedrag is verbazend – is het immers niet Rotterdam zelf dat zich toch graag als *de* innovatieve Architectuurstad van Nederland en een kweekvijver voor aanstormend talent presenteert? De stad heeft in de vorige twee decennia veel geprofiteerd van de jonge generatie. Bouwden hier niet vele jonge, onbekende architecten zonder omzet en referenties, de bekende Rotterdamse iconen – zoals Koolhaas de Kunsthall, Ben van Berkel de Erasmusbrug of Jo Coenen het NAI. Rotterdam breekt nu dus jammer genoeg met haar eigen traditie en kiest duidelijk voor "de zekerheid van een groot bureau". Dat grote bureaus met hoge omzetten geen zekerheid bieden is in deze tijd pijnlijk duidelijk geworden door het gedwongen afslanken en in sommige gevallen zelfs sluiten van ook internationaal vermaarde en gerenommeerde bureaus.

Bij het lezen van de selectieleidraad valt trouwens nog een ander aspect op. De deelnemers dienen namelijk ingeschreven te zijn bij de Bond van Nederlandse Architecten – BNA. In eerste instantie vragen wij ons af of de aanbestedende dienst dit juridisch gezien überhaupt mag eisen? Lidmaatschap in een dusdanige, privaatrechtelijke organisatie heeft t.a.v. de aanbesteding inhoudelijk geen meerwaarde en kan formeel niet verplicht gesteld worden. De BNA is immers een private belangenvereniging en nadrukkelijk geen kwaliteitspredikaat.

Ten tweede, hetgeen nog opmerkelijker is, worden door het verplicht stellen van het BNA lidmaatschap de internationaal bekende en gerenommeerde Nederlandse architecten van de selectie uitgesloten. Bekende bureaus zoals MVRDV, Claus en Kaan, Mecanoo, UN Studio, Neutelings Riedijk, OMA, etc mogen hierdoor net als de jonge generatie, bij ontbreken van lidmaatschap, *niet* deelnemen aan de aanbesteding.

- Wij vragen ons dan ook af of het bestuur van Architectuurstad Rotterdam al deze consequenties goed overziet
- Wij stellen voor de procedure te schorsen en opnieuw op te zetten
- Wij pleiten voor het duidelijk reduceren of geheel schrappen van de referentie- en omzeteisen
- Wij stellen voor het BNA lidmaatschap niet in de selectie verplicht te stellen
- Wij pleiten voor een overtuigende vakjury welke tevens deel van het voorselectiecomité uitmaakt

* en ** citaten uit "De Architectuur Agenda 2/2002 – maart-april 2002"

Deze brief is opgesteld door:

André Kempe en Oliver Thill / Atelier Kempe Thill architects and planners, Rotterdam

Ard Buijsen en Iris Pennock / buijisenpennock architects, Rotterdam

Deze brief is ondertekend door:

Matthijs Bouw / One Architecture BV, Amsterdam

Jan Richard Kikkert / Architectenbureau K2, Amsterdam

Helena Casanova + Jesus Hernandez / Casanova Hernandez architecten, Rotterdam

Ralf Pasel / Pasel Künzel architects, Rotterdam

Claudia Schmidt / MIR architecten, Amsterdam

Michiel Cohen / cepezed, Delft

Laura Weeber / Laura Weeber architect, Rotterdam

Lars Spuybroek / NOX, Rotterdam

Hans van der Heijden / biq stadsontwerp, Rotterdam

Theo Houben / urban affairs, Rotterdam

Patrick Meijers + Ilse Castermans / CIMKA, Rotterdam

Harmen van der Wal / Krill architecture, urban planning, research, Rotterdam

Moriko Kira / Moriko Kira architect BV, Amsterdam

Tom Frantzen / Frantzen et al architecten BV, Amsterdam

Marnix van der Meer / Zecc architecten BV, Utrecht

Adam Visser, Folkert van Hagen, Maarten van Bremen / GROUP A, Rotterdam

Prof Kas Oosterhuis + Ilona Lénárd / ONL [Oosterhuis_ Lénárd] BV, Rotterdam

Elma van Boxel + Kristiaan Koreman / ZUS [zones urbaines sensibles], Rotterdam

Pieter van der Pot / CUBE_architecten, Amsterdam

Nanne du Ru + Charles Bessard / Powerhuis Company, Rotterdam + Kopenhagen

Job Floris + Sandor Naus + Floris van der Poel / MONADNOCK, Rotterdam

Endry van Velzen / De Nijl architecten, Rotterdam

Jago van Bergen + Evert Kolpa / Van Bergen Kolpa architecten, Rotterdam

Stefan Bendix + Aglaee Degros / Artgineering, Rotterdam

Simone Drost / Drost + Van Veen BV, Rotterdam

Jan Jongert / 2012 architecten, Rotterdam

Miguel Loos / Loos architects, Amsterdam

Roel Bosch, Herman de Kovel, Paul de Vroom, Wico Valk / DKV architecten, Rotterdam

Jeroen van Mechelen / Studio JVM architecture + urban strategies, Amsterdam

Jeroen Schipper / Jeroen Schipper architecten BV, Rotterdam

Prof Michiel Riedijk + Willem Jan Neutelings / Neutelings Riedijk architecten, Rotterdam

Daan Bakker + Catherine Visser + Paul van der Voort / DAF architecten, Rotterdam

Maurice Nio + Joan Almekinders / Nio architecten, Rotterdam

Martin Groenesteijn / Groenesteijn architecten, Baarn

Bjarne Mastenbroek / SeArch, Amsterdam

Paul de Ruiter / Architectenbureau Paul de Ruiter BV, Amsterdam

Jasper Suasso de Lima de Prado en Jorrit Houwert / +31architects, Amsterdam

Joost Mulders + Chris van Berk / Mulders van Berk architecten, Amsterdam

Hans Vermeulen + Martine de Wit + Hedwig Heinsman / Dus architecten, Amsterdam

Jörn Schiemann + Otto Weyers / schiemann weyers architects, Rotterdam

Julliette Bekkering + Monica Adams / Bekkering Adams architecten, Rotterdam

Christian Rapp / Rapp+Rapp, Rotterdam

Albert Herder / HVDN architecten, Amsterdam